

Direktna akcija

★ NOVA SERIJA ★ BR.66 ★ 12.SEPTEMBAR 2013. ★ BESPLATNO ★

Jugoremedija - Agonija i slom radničkog akcionarstva

Radnici ovog farmaceutske giganta napravili su kobnu grešku onda kada su izabrali da se bore kroz institucije sistema.

Priča o zrenjaninskoj fabrici lekova Jugoremedija je tragična priča o beskrupuloznim kapitalističkim profiterima koji su upropastili ideološki dezorijentisane radnike ovog nekadašnjeg farmaceutske giganta – radnike koji su napravili kobnu grešku kada su izabrali da pokušaju da se bore kroz institucije sistema. Tragedija sadašnjih i bivših radnika Jugoremedije, koji su prvo morali prestatu da budu obični radnici kako bi postali radnici-akcionari (hibrid između eksploatisanog radnika, sitnog sopstvenika i materijalno obezbeđenog penzionera) upečatljivo pokazuje da se sloboda i autonomija ne mogu trajno ostvariti sistemskim sredstvima, niti unutar sistema.

Ukratko, Jugoremediju je 2002. pro-

tivpravno preuzeo kriminalac Jovica Stefanović Nini koji je ošteto fabriku za više miliona evra. Radnici su 2006. uspeali da prvo fizički preuzmu fabriku, a zatim i da sudski ospore ovu privatizaciju na osnovu toga što je kontrolni paket akcija bio u rukama radnika-akcionara, nakon čega su ponovo pokrenuli proizvodnju. Sumnjiva ideološka pozadina čitavog pokreta je dovela do toga da su 2007. godine ljudi iz vrha udruženja malih akcionara izdejstvovali da Jugoremedija proda svoj udeo u vlasništvu firme Medela iz Vrbasa, ne radnicima-akcionarima u Medeli, već kriminalcima koji su bili u vezi sa starim Miloševićevskim pljačkašem Mihaljom Kertesom. To je pokazalo da takva poli-

tika – sitnog akcionarstva – nije u stanju ni da reprodukuje sopstveni model, već se u prvoj prilici okreće brutalnim kapitalističkim metodima poslovanja.

Ubrzo je počeo njihov sunovrat u parlamentarnu politiku, osnivanjem Ravnopravnosti, političke stranke radnika-akcionara 2008. godine, da bi se nakon lokalnih izbora i ulaska u gradsku skupštinu Zrenjanina kolektivno učlanili u Socijaldemokratsku partiju Srbije, stranku Rasima Ljajića. Paralelno sa time traju pokušaji države da se fabrika po svaku cenu otera u stečaj, dirigovane blokade računa, medijska blokada itd. Nakon transfera na lokalnom nivou SPO-Ravnopravnost(SDPS)-SNS i razočaranja u Ljajića, možda zbog šurovanja sa Dinkićem koji je stajao iza Ninija, Ravnopravnost je kolektivno istupila iz partije i postala nevladina organizacija.

(nastavak na 2. strani)

Dan nezavisnosti na Brazilski način

U Brazilu se proslava „dana nezavisnosti” pretvorila u ulične borbe naroda protiv države i vlade. Okupljene sindikaliste, anarhiste i studentske aktiviste napala je policija, a proslava ovog državnog praznika, koji za cilj ima slavljenje nacionalističkih sentimenata, skrajnuta je u drugi plan, dok su u prvom planu sevali pendreci, suzavac, gumeni meci i kamenice. Razlog ovih

protesta koji su se održali širom Brazila, a tokom kojih je prekinuta i vojna parada u Rio de Ženeiru, jeste ispostavljanje zahteva za poboljšanjem usluga u oblastima zdravstva, javnog prevoza i obrazovanja.

„Ovde smo da bismo podsetili političare da ćemo ostati oprezni i da želimo korenite političke reforme koje će narodu dati veću snagu”, rekao je dvadesetčetvorogodišnji

demonstrant Karolina Santos.

Pored ovih protesta, u Brazilu su i dalje aktuelni protesti protiv izdvajanja velikih novčanih sredstava za renoviranje i izgradnju stadiona za predstojeće svetsko fudbalsko prvenstvo u ovoj zemlji, tako da su sukobi nezadovoljnog naroda i policije bili prisutni i neposredno pred početak utakmice Brazil – Australija.

**„SVAČIJI RAZUM RASTE U SRAZMERI PORASTA RAZUMA SVIH OSTALIH,
A GLUPOST POJEDINCA JE U IZVESNOJ MERI GLUPOST SVIH.“ (MIHAIL BAKUNJIN)**

Slučaj Jugoremedija

(Nastavak teksta s prve strane)

Zdravko Deurić, predvodnik radnika-akcionara Jugoremedije / predsednik Ravnopravnosti (u i van SDPS)/ direktor Jugoremedije, uhapšen je 2012. zbog sumnje na malverzacije i pušten dva meseca kasnije bez podizanja optužnice. Država, koja je istovremeno vlasnik 42% akcija, uspeła je da fabriku otera u stečaj. Ovih dana se odigrava verovatno poslednji čin ove tragedije.

Stečajni upravnik Radovan Savić je odlučio da ignoriše (već po sebi nepovoljan) plan reorganizacije fabrike, koji je sačinila Hipo banka, i iznajmio celu Jugoremediju preduzeću Union medica za 50.000 evra, koji se zatim vraćaju Union medicima, jer se radnici koje Union medika angažuje za rad u zakupljenoj fabrici ne zapošljavaju u Union medicima već ih stečajni upravnik zapošljava u Jugoremediji. Union mediku kontroliše Rade Basta (umešan u stečaj Srboleka), koji preko svoje firme Delta pharm uvozi lekove iz inostranstva (uglavnom iz Indije i Kine), pakuje ih i plasira u Srbiji (uz pripomoć svojih političkih i drugih veza). Prema ugovoru (koji je stečajni upravnik odbio da pruži na uvid radnicima - tj. akcionarima, i novinarima, ali koji je ipak delimično procureo u javnost) zakup prostora omogućava Union medicima i kontrolu nad licencama za proizvodnju lekova. To jest – zakupom je omogućeno Union medicima da licence i mesto proizvodnje preregistruje na sebe, odnosno da trajno otuđi licence.

Dakle, ponavlja se vrlo sličan scenario kao i sa Ninijem: kapitalista-kriminalac sa političkim vezama protivpravno otima fabriku uz pomoć sudstva i drugih eleme-

nata sistema. Nažalost, čini se da će ovaj put otimačina uspeti. Radnici su se 2006. tukli sa Ninijevim obezbeđenjem i izbacili ga iz fabrike. Oni danas pozivaju Vučića da reaguje, izjavljujući kako veruju „da je cilj gospodina Vučića da se zaista izbori sa korupcijom”. Njihove pozicije su toliko slabe da upućuju apele a ne zahteve, a od države očekuju da se ponaša kao „partner”. Braneći se 2007. od „optužbi” da su za samoupravljanje, Deurić izjavljuje da je „samoupravljanje stvar prošlosti” i da „radničko akcionarstvo nikako nema kontinuitet sa samoupravljanjem, već, naprotiv, može da uspe samo ako se skupštine akcionara ne pretvore u nekadašnje radničke savete, i ako vlasnici, bili oni radnici ili ne, budu zaista odlučivali o svojim preduzećima”. Zato danas neki od radnika Jugoremedije nemaju akcije Jugoremedije niti motivacije da se bore za fabriku koja je istovremeno njihova (jer rade u njoj) i tuđa (jer nije u njihovom vlastištvu, niti u ovom trenutku postoji mogućnost da oni ostvare kontrolu nad njom). U inostranstvu su koketirali sa teorijom radničke par-

ticipacije i participativne ekonomije (parekon) – jednom propalom socijal-demokratskom fantazijom. Bili su fatalno zarobljeni u sistemu bez mogućnosti da iskorače iz njega ukoliko istovremeno ne iskorače i iz svoje uloge akcionara.

Oni su odlučivali o sopstvenoj eksploataciji, i o eksploataciji drugih, na taj način učestvujući u pripremama koje su vršene protiv njih od strane tajkuna i države. Pre nego što su poraženi fizički, pre nego što su im oteali fabriku, oni su prvo bili poraženi ideološki zato što su verovali u sistem i uzdali se u njega. Igrali su po pravilima unapred nameštenim tako da ne mogu da pobede, pravilima sistema koji nije napravljen za njih već za njihove neprijatelje, sistema koji je štavio napravljen protiv njih od strane njihovih neprijatelja. Umesto da su izabrali put antisistemske borbe, antikapitalističke ideologije, osvajanja sopstvenog autonomnog političkog prostora.

Marko Đorđević

Direktna akcija se finansira vašim donacijama. Svakome ko pomogne sa više od 500 dinara slaćemo DA na kućnu adresu u narednih šest meseci.

Al Kaida i SAD - hemijski spoj koji ubija!

11. septembar od pre 13 godina slovi za dan kada se dogodio napad islamističke mreže Al Kaida na Sjedinjene američke države. Tom prilikom stradao je još neutvrđen broj civilnog stanovništva dok se materijalna šteta merila milionima. Taj 11. septembar označio je prekretnicu u američkoj spoljnoj politici nakon pada SSSR-a. Vrata za ubijanje i teror širom sveta, koja su bombardovanjem SRJ '99. godine bila tek otškrinuta, 11. septembra, dve godine kasnije, američkoj vojsci su otvorena u potpunosti. Usledili su brutalni ratovi širom sveta (Avganistan, Irak, Libija itd), a poslednji u nizu, koji se uveliko priprema i koji je, kao i svi prethodni u službi zaštite interesa američke vladajuće klase, jeste rat u Siriji. Dakako, u ovoj zemlji zapadne Azije rat u kome sa jedne strane učestvuje regularna vojska diktatora Asada i libanski Hezbolah, a sa druge različite opozicione frakcije, među kojima

NJUJORK 11. SEPTEMBRA

upravo Al Kaida predstavlja bitan element, traje već prilično dugo i sama činjenica da su Sjedinjene države na strani onih protiv kojih su se navodno do nedavno borili daje vetar u leđa informacijama o povezanosti obaveštajnih struktura SAD i Al Kaide. Globalna politička situacija i interesi svet-skih sila, unekoliko danas su naklonjeniji

Siriji nego brojnim narodima nad kojima su američke vojne snage izvršile teror u istoriji, te je razvoj događaja u regionu značajno nepredvidiviji nego što je generalno slučaj u ovakvim situacijama. Pozicija revolucionarnih radnika, sa druge strane, je nepromenjena: Ne ratu među narodima – ne miru među klasama!

Akcija solidarnosti ASI sa radnicima Hajnrih Bel fondacije

Hajnrih Bel fondacija je blisko povezana sa nemačkom Zelenom partijom, koja nominalno nastupa protiv autorsinga i rada na određeno vreme. To je, naravno, farsa koja postaje potpuno jasna kada se uzme u obzir praksa fondacije Hajnrih Bel – privremeno zaposleni radnici u fondaciji dobijaju manje novca od onih koji su zaposleni za stalno, a zaposleni su podeljeni na one sa ugovorom i bez njega.

Nakon što su radnici u Hajnrih Belu u Nemačkoj, zaposleni na određeno, počeli sa organizovanjem za borbu protiv takvih uslova, svi su otpušteni. Mnogi od organizovanih radnika su članovi nemačke anarhosindikalističke organizacije – FAU.

Zbog takvog ponašanja, u periodu od 2. do 9. septembra, anarhosindikalistička internacionala – Međunarodno udruženje radnika i radnica (MUR) – organizovala je međunarodnu nedelju akcija protiv autorsinga i represije nad sindikatima od strane fondacije Hajnrih Bel. Anarhosindikalistička inicijativa (ASI), sekcija MUR-a u Srbiji, pridružila se akciji solidarnosti sa revolucionarnim radnicima Nemačke, te su naši aktivisti distribuirali letke u kojima javnost upoznaju sa kriminalnim praksama Hajnrih Bel fondacije, ispred njihovih novih kancelarija u Beogradu. Akcije su organizovane širom sveta, a prema poslednjim informacijama drugovi koji su došli u sukob sa HB fondacijom su

pre neki dan dobili prvi sudski spor sa njom, u vezi sa nelegalnim otpuštanjima.

Ovo je još jedan način da pokažemo da se protiv transnacionalnog kapitala jedino može boriti internacionalnom solidarnošću radnika širom sveta.

**Da li ste
znali**

da u svetu svakog minuta od
gladi umre 18 ljudi?

Vesti iz međunarodnog radničkog pokreta: Masovno hapšenje antifašista u Londonu

286 demonstranata, većinom antifašista, među kojima je bilo i novinara i prolaznika, uhapšeno je u subotu u Londonu nakon njihovog pokušaja da spreče prolazak marša pripadnika ekstremno desničarske organizacije Engleski odbrambeni savez (EDL) kroz londonsku opštinu Tauer Hemlets. U subotu ujutro nekoliko hiljada građana se okupilo u parku Altab Ali, odakle se u jednom momentu oko 700 pripadnika pokreta Antifašistička mreža uputilo prema koloni fašista iz EDL, koji su tada bili na južnoj strani mosta Tauer, spremajući se da ga pređu i nastave kretanje kroz zonu opštine Tauer. Policija je reagovala u trenutku kada je oko stotinu antifašista prišlo nadomak kolone fašista, i počela masovno da hapsi i ugurava demonstrante u autobuse iznajmljene od jedne autoprevoznice firme iz Hertfordšira.

Nekoliko dana pre fašističkog marša, policija je nametnula posebne uslove iz dva člana Zakona o javnom redu, kojima se posebno ograničavaju zone u kojima se odvijaju protesti, u ovom slučaju s ciljem da demon-

strante zadrži dalje od centra muslimanske zajednice u istočnom Londonu.

RADNIKA IZ POLJSKE GAZDE OSAKATILE JER JE TRAŽIO PLATU

Jedan radnik u Poljskoj je u utorak tražio od dvojice poslodavaca da mu konačno isplate zaostale plate, a kada su odbili, zapretio je da će ih tužiti sudu. Na to su ga odveli u šumu, osakatili, izboli nožem i ostavili. „Kada su ga našli, bio je polunag. Na desnoj ruci su mu odsečena četiri prsta. Uz to imao je dve rane na vratu. Motiv zverskog napada bio je novac“, izjavila je Ana Šledzona iz lokalne policije u Radomu. Dvojica preduzetnika su uhapšeni. U pitanju je bila, kako su saznali poljski mediji, suma od svega nekoliko stotina evra.

SUKOBI U ČILEU POSLE MARŠA SEĆANJA NA ŽRTVE PREVRATA 1973.

Na desetine maskiranih demonstranata sukobilo se u nedelju sa policijom nakon marša u znak sećanja na žrtve prevrata 1973, kada je svrgnut čileanski predsednik Salvador Aljende.

Demonstranti su na policiju bacali kamenice i palili barikade, a ona je uzvratila suzavcem. Do sukoba je došlo nakon marša u znak sećanja na blizu 40.000 ljudi koji su ubijeni, utamničeni ili mučeni tokom diktature Augusta Pinočea, koji je svrgao socijalistu Aljendea, 11. septembra 1973.

ŠTRAJK ISTRAŽIVAČA U RADIOTELESKOPSKOJ OPSERVATORIJU U ČILEU

Najveći radio teleskop, koji se nalazi u Čileu, nastaviće da radi pošto su zaposleni odlučili da okončaju 17-dnevni štrajk. Opservatorija ALMA nalazi se na visoravni u pustinji Atakama, na 5.000 metara nadmorske visine. Istraživači u toj opservatoriji rade na odgonetanju zagonetki o počecima kosmosa, energiji oslobođenoj tokom Velikog praska i obrazovanju galaksija od hladnih gasova i prašine. Teleskop ALMA počeo da radi pošto su radnici postigli dogovor sa Asošijetd juniverzitis (Associated Universities Inc), koja zapošljava čileansko osoblje. Sporazumom je dogovoren manji broj radnih časova i naknada za rad na velikoj nadmorskoj visini.

CLS predstavlja: Fransisko Ferer: Moderna škola, poreklo i ideali

Kapitalno delo anarhističkog prosvetitelja Fransiska Ferera. Obrazovanje nije dostojno svog imena ukoliko nije oslobođeno svih vrsta dogmatizma, ukoliko se samom detetu ne prepusti da razvije svoje veštine ili ukoliko škola nije spremna da podrži manifestacije tih veština. Publikacije CLS-a možeš naći u svim boljim knjižarama ili naručiti direktno od nas: e-mail: cls@inicijativa.org web: <http://cls.inicijativa.org>.

Cena: 200 din.

PRIPADNICI ANTIFAŠISTIČKE MREŽE IZ LONDONA OKUPILI SU SE U SUBOTU KAKO BI ZAUSTAVILI MARŠ BRITANSKIH FAŠISTA

Sindikalna konfederacija Anarhosindikalistička inicijativa (ASI) je propagandno-borbena anarhistička revolucionarna sindikalna organizacija, koja se bori za društvo bazirano na individualnoj i kolektivnoj slobodi, ravnopravnosti i solidarnosti, lišeno svih oblika represije, hijerarhije i vlasti čoveka nad čovekom.

ASI je Sekcija Međunarodnog udruženja radnika i radnica (AIT-IWA) Direktna akcija nastavlja tradiciju časopisa Hleb i sloboda, čiji je prvi broj štampan 1905. u Beogradu

Uredništvo: Milan Lukić, Slobodan Stamenčić, Tadej Kurepa, Ratibor Trivunac i Aleksandar Belčević (**odgovorni urednik**)

Priloge i pisma slati na kontakt adresu.
Kontakt: CLS (DA), Poštanski pretnac 6,
11077 Beograd, Srbija
tel. 063/063/116-5551
e-mail: da@inicijativa.org
web: <http://da.inicijativa.org>
Rukopisi ne gore. Tiraž: 1000